

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőségi iroda: Versecz, Laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchnerné felvétel és rendelés iradjában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: Perjéssy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számíttatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

3. évfolyam.

Vasárnap 1894. évi márczius 25-én.

12. szám.

Kossuth Lajos.

A magyar nemzet nagy fia, a kinek nevével a nemzet dicsősége forrott össze, idegen földön sóhajtá ki lelkét. Szenvedő arczáról az élet gyászát lefőrtölte a halál.

Az a lélek, mely igazán az isteni lényeg képére és hasonlatosságára volt teremtve, összetörte a romladozó test nyögős bilincseit s visszaszállt teremtő urához, hogy gazdagabb legyen egy tiszta sugárral az örök világosság.

Neki megváltás volt a halál; de nekünk gyász és szomorúság.

Egy nemzet zokogó fájdalma tör fel hogy sirassa őt, a nagyot, a dicsőt, a kinél önzetlenebbül hazáját még magyar szív nem szerette soha! Ravatala mellett ott áll az egész nemzet. Mert fényünk és világosságunk volt ő nekünk. Ragyogó tűzszlopunk, mely a századok szolgátságában meggyötört nemzetet az ígért földére, a szabadság szent templomáha vezette. Oh, miért nem volt ekkora a mi erőnk, mint az ő lelkesedése!

Csak a gondviselés nagy kegyelme szokta az ily jellemekkel és nagyságokkal megajándékozni a szenvedő nemzeteket. Évszázadok szolgálarmához szokott népnek könyjéből és sóhajából teremhet csak meg az a szabadságvágy, mely ily hősöket nevel. És ő az volt. a dicsőségben és a lemondásban egyaránt.

Kossuth a magyar faj nemes tulajdonságainak igazi típusa volt, a nemzeti géniusz teremtő erejének kicsucosodása. Benne lüktetett fajunk kiváló

tulajdonságainak minden emelkedett vonása s ha Deák a „haza bölse“ volt, úgy a Kossuth maga volt a „magyar nemzet.“ Lelkét a szabadságszeretet izzó tüze hevítette át, hogy az egész hazában szétönthesse fényét és világosságát s betöltse a sziveket magasztos vágygyal és szent reménységgel. Ő emelte fel a csüggedt sziveket a nehéz időkben, hogy megmagyarozza a közönyös elméknek, hogy az idő szelleme át fog gázolni a megkészt nemzetben, ha életjelt magáról nem ad.

Örök dicsősége a magyar nemzetnek, hogy megértette nagy prófétajának szavát. Fegyvert ragadott jogaiért s midőn a tulerő átgázolt rajta, még legyőzve is nagyobb volt, mint azelőtt a szolgaságban. Így a villám sujtotta le; de a szétforgácsolt törzsből új élet hajtásai sarjadzhattak idővel.

Nagyon kellett őt szeretni az Istennek, mert nagy szenvedésekkel tette próbára. Osztozott társainak, a lángelméknek sorsában. Mert nem volt még lángész a világon, a kinek fejére a megpróbáltatás reá ne tette volna a maga tövis koronáját. A dicsőség magaslatára mindig a Golgotha utja vezetett, a hol mindenkinek taposni kellett szívének vére hullását.

De még e szenvedések között is a hontalanság bánatában lelke velünk foglalkozott mindig. Szíve hazájának eszményével volt tele, ezt látta és imádtá mindenkor. Az a marok por, a mit hazájának földjéről magával vitt, hogy fáradt fejét arra hajthassa még

az idegenben is — volt az ő hazaszeretetének igazi szimbóluma.

Elköltözött lélek, szenvedő vonásaid redőiről tehát az élet fájdalmait lecsókolta végre a halál! Szemeid megtört homálya megtalálta végre a „több világosságot“, a mely után oly kimondhatatlan vágyódással epedtél. A nemzet felzokogott gyászhired hallattára, hogy sirassa benned legnagyobb fiát. Mert méltán irhatjuk a te sirkövedre is, a mit a francia nemzet nagy fiának, Moliérenak emlékoszlopára irt: „Semmi sem hiányzott a te dicsőségdből, csak te hiányoztál a mienk-ből!“ —

Itt Verseczen, hol az 1848—49-iki szabadságharcz vitézeinek, bizony nem csekély hirre vergődött része — Damjanich vörös sapkásai toboroztattak össze; itt Verseczen, hol 1892-ben, Kossuth 90-ik születés napja alkalmából ugyan e harcosok a szabadság emlékoszlopát felállították, melynek ünnepélyes leleplezésekor a Kossuth érdemeiről rég meggyőződött különféle nemzetiségek testvériesen egyesültek; ma is, a nagy gyász alkalmával egyenlő bánattal, egyenlő fájdalommal tekintenek az égre sóhajtva a mindenhatóhoz: „ha elvette a szabadság, egyenlőség és testvériség“ legelső bajnokát, magát a ránk hagyott örökséget, s ez alkalmával a sziveinket átható közösséget lelohadni ne engedje, hanem az ezredéves haza jobb léteért ezentul is fokozni véghetlen irgalmával kegyeskedjék.

Előfizetési felhívás!

Midőn kilencz évvel ezelőtt a verseczi első magyar lapot megindítottam, vállalkozásom felett még azok is sajnálkoztak és mosolyogtak, a kikről pedig tudtuk mindnyájan, hogy nemcsak jó hazafiak, hanem a magyaros érzelem és gondolkodásmód, a magyar nyelvterjesztésének igaz barátai s dolgozni, tenni és cselekedni kívánnak.

Kimondták sentenciaként, hog: magyar újságnak Verseczen lehetetlen megélni. Ellen-ségeink nyíltan hangoztatták, hogy magyar lapom halva született gyermek s csak pár hónapig fog élni.

Hála a gondviselésnek, a baljóslat nem teljesült be. Igaz benső köszönet annak a kis magyar gárdának és munktársainknak, kik bennünket a legválságosabb időben sem hagytak el.

A hosszú kilencz esztendő alatt, mióta a verseczi magyar újság ügyét vezetjük, őszintén megvallva, sokszor állottunk az elcsüggedés szélén. Azok, a kik ellenségei mind annak a mi magyar, sokszor támadtak adázul ellenünk, de a támadások csak erősítették bennünket, felbresztették a szűnyadókat — a nehéz időben támogatást lertünk magasabb helyekről is, — s azon tudatban, hogy annak a célnak, mely lapunk zászlójára van felírva — győzedelmeskedni kell — nem engedték kicsavarni kezünkől a zászlót.

Most már könnyebb a dolgunk, mert elvitázhatatlan tény az, hogy Verseczen a magyarság ügye tíz év alatt igen nagyot haladt.

Hogy miféle érdekeket szolgálunk s miképen feleltünk meg eddig lapunk kitűzött céljának, rendeltetésének, az olvasóink elbírálására bizzuk. — Ez alkalommal csak annak kijelentésére szorítok, hogy feladatunkat teljesíteni, az olvasó közönség igényeit kielégíteni — ezután is tehetségünkhöz mért erővel fogunk igyekezni s különös törekvésünk leendő lapunkat azon irodalmi és társadalmi színvonalon fentartani, mely őt elszigetelt helyzetében a hazai vidéki lapok között hivatásánál fogva megilleti.

Ezek előrebocsátása mellett bizalommal fordulunk a velünk együtt érző nagy közönséghez, munkatársainkhoz, hogy szellemi támogatással önzetlen munkálkodásunkat elősegítsék; — a lapunk által képviselt eszmét erősítsék; tömeges előfizetéseikkel pedig magyar lapunk fenállását biztosítsák szíveskedjenek.

Kirchner J. E.,
a „Délvidék” kiadója.

Perjéssy Lajos,
a „Délvidék” szerkesztője.

A feltámadás ünnepén.

Gyászban volt az egész világ a Megváltó halálának emlék napján. Az emberiség jóltevő apostola, felvilágosítója és szabadítója megfeszített, — a profánusok a Golgotára hurcolták. Megtörtént ezelőtt XIX száz év-

Tárcza.

Beszéd márczius 15-ike alkalmából.

Irta s 1894. márczius 15-én felolvasta Takács Gyula főreálisk. tanár.

Elhangzott a költő szózata s a nemzet talpra állt. — Mint a tengerárja, mely százados gátakat ledöntve hullámaival széjjel hópölyögteti s elsodorva mindent, mi útjába áll, nagy területeket lep el: úgy kelt fel a magyar nemzet, ledöntve a szabadság százados korlátait magával ragadva a félnéken habozót, a vakmerőn ellenállót s elárasztva a szíveket egy érzéssel, a szabadság érzetével.

S az orkán, mely az emberáradatot anynyira fölkorlácolta, a pesti fiatalság a márcziusi ifjuság volt. Maga is elragadva a szabadság lánglelkű költőjének velőt-rázó felkiáltása által először bontotta ki a szabadság zászlóját, mely alá a nemzet fiai rang és kor külömbiség nélkül gyülekeztek s egy napi vértelen forradalom segítségével az egész nemzetnek, úgy a szabadságot, mint a szabadság biztosítékait kivívták s nekünk lehetővé tették, hogy ezt a nevezetes napot, márczius 15-két megünnepelezzük, szívünkben és elménkben évről-évre megújítsuk.

Valóban lehetetlen még a legfelfoghatlanabbul ítélőnek is megilletődés nélkül arra a napra gondolni, melyen egy csoport fiatal em-

vel, s azóta kisebbeken számtalan hasonló eset történik. Nem haltak ki a Judások, Pontiusok, farizeusok az emberiségből, élnek s beszenyvezik a tisztát, elhomályosítják a világot, megcsalják az igazságot, ártnak az ártatlannak s táplálják a gazság és átok uralmát a védtelen földön. Minél inkább hangsúlyozzuk a felvilágosodás országának közeledését, annál nagyobb mérvben kell tapasztalnunk, hogy az emberiség jólléte a haladó korról folyton nagyobb akadályokba ütközik, nagyobb nehézségekkel kell küzdenie.

Minden kornak meg van uralkodó eszméje, mely vezeti a közszellemet, irányt ad a népek törekvéseinek, s rányomja jellegét uralmának korszakára. Korunknak uralkodó eszméje a nemzeti eszme. Ez ragadja meg a népek lelkét, heviti át a nemzetek szívét jó és rossz tulajdonságaival, helyes vagy helytelen irányban vezeti az emberiséget, míg új eszme ki nem szorítja vagy legalább egyeduralmát nem korlátozza.

A mely nemzet korának uralkodó eszméjét fel nem veszi, hasznára nem fordítja elzüllick, tönkre megy. Az uralkodó eszmének egy túlzása sem oly veszedelmes, mint a közöny iránta, mert ez nem bölcsességre, hanem gyengeségre mutat.

A magyar nemzetet sokszor és sokan vádolják a nemzeti eszme túlhajtásával vagyis, a sovinizmussal. A nemzeti eszmének azonban nemcsak túlhajtását nem látjuk termékeny cselekedetekben, hanem sajnálattal kell tapasztalnunk, hogy e tekintetben még eléggé komoly öntudat és törekvés sem hatja át társadalmunkat. E feladat tán egy újabb nemzedék vállaira fog áthárulni, mely megérti feladatát, s a kor uralkodó eszméjének — a nemzeti eszmének — zászlója alatt újra egyesíti a magyar nemzetet és társadalmát. Nem kételkedünk, hogy ez a nemzedék el fog érkezni, sőt tán már e jelen nemzedékből fog kifejlődni. Ez lesz a nemzeti eszme feltámadása, melynek fénye elöti el kell mulnia a minket sovinizmussal vádolóknak, és elő áll azon tanulság, hogy a hazát nem szóval, hanem tettel szokás szeretni.

Ezen reményünkben és meggyőződésünkben érezzük, hogy már terjed mindenfelé az ígért egy jobb korszak közeli elérkezteről, a lelkek felébredtek tompultságukból és megteltek a feltámadás reményével, milliók szívébe tört be a világosság, mely őket a megváltás munkájára előkészíti. Érez-

ber talpra áll, nem törődve azzal, mit hoz rája a legközelebbi óra talpra áll, hogy eszméjét, mely szívét szünetlenül tépi, elméjét — nappal heviti, meg valósítsa vagy érette haljon, ha kell, egy egész hosszú élet rabságával szentjevden. —

Nem a szent örület ihlette az, mely az ifjuság fellépésében megnyilatkozik? S csak is ily fellépés vihathatta ki számunkra a szabadságot, csak ily fellépés egyesíthette a nemzetet egy szent közakarattal szálaival, s csak ilyen inpozáns közakarattal rettenthette vissza a zsarnokságot, melynek még az imént görcsösen összecukodott kezei erőtlenséggel kinyílnak s a szabadságot eleresztik, hogy boldogítsa azokat, kik már régen epedve várják.

E szabadság védelme alatt gyűl össze az ország összes lakossága, hogy a nagy napot megünnepele, ennek védelme alatt jön a tanuló ifjuság, jövünk mi is évről-évre össze hogy e napról megemlékezzünk; mert ha az egész nemzetet illeti is az ünnepele, az örömkifejezések napján, mégis az ifjuság van első sorban hivatva, hogy ama márcziusi ifjuság méltó utódjaként megemlékezzék azokról, kik neki az önzetlen hazaszeretet, szabadságért való lelkesedés, a kőzjóra való munkálkodás tekintetében örök példaképül szolgálhatnak.

S vajjon emlékezhethetnénk-e meg róluk jobban, mint ha őket lelki szemünk előtt elléptetjük, tetteiket emlékeztünkben felidézzük s ily

zük, hogy nemes teremtései vagyunk Istennek, érezzük, hogy bennünk értelmes lélek munkálkodik.

Okosságunk fátylaja keresztül világít a sirhalmok repedésein a menyország kapujához. Leszállt az ég a földre, az angyalok kardala ezt zengi: „Hol vagyon halál a te diadalmad? hol vagyon halál birodalmad, a te fulánkod? az Istennek pedig legyen hála, a ki adja nekünk a diadalmat a mi Urunk Jézus Krisztus által!”

S míg hangzik az angyalok kardala, a bűvös éjjel misztikus szimfoniája csudás érzelmeket támaszt a lélekben: valami ismeretlen érzés az, a mitől ifjú lesz az agg és a mitől vakok szemei meg nyílnak, s a bénák és tehetetlenek vissza nyerik az elveszettnek hitt erőt.

Az eszme született meg; az Ige kelt életre a feltámadás nagy ünnepén, s mert eszményi tökéletességben öltött testet az Ige, azért ez az ünnep közös nagy ünnepe a keresztyénségnek. Érezzük, hogy a halhatatlanság ünnepe köszöntött be.

A merre civilizált nép honol e földtekén, mindenütt ünnepele ma, ünneplik Krisztus feltámadásának ünnepét. A pártpolitika szenvedélyeitől áthatott honatyák pihenőt tartanak, hogy a felcsapott hullámok legalább erre az egy napra medrökbe visszaterjenek; a gyárak kéményei nem ontják a füstöt, nem zakatolnak az ezerféle gépek. Érti azt ma mindenki, hogy a halhatatlanság nagy ünnepe köszöntött be. Városok és falvak egyaránt ünnepi szint öltnek. A templomokból hallatszik az oda sereglő hivek szent zsolozsmája: „Nincsen hatalma rajtunk a halálnak!”

És az egyháznak e magasztos ünnepén kíványjuk, jöjjön el szeretett magyar hazánknak is nemsokára az a husvét ünnepe, mely felekezetek és nemzetiségek között meghozza a megértő közös békés munkálkodást, hogy e minden jóval megáldott országban magyar legyen minden elme, magyar legyen minden szív. M. . . F. . .

Napi hírek.

Boldog ünneplést! Lapunk t. cz. olvasói és barátainak a husvétünnep alkalmából ez uton is boldog ünnepeket kívánunk.

Rudnai Nikolits Sándor főispán ö Méltósága a husvétünnepkren családjához, a fővárosba utazott.

Szörényi J. főreáliskolánk tehetséges fiatal h. tanára, a mult napokban megszerezte a tanári diplomát a budapesti egyetemen. Gratulálunk!

képen megtermékenyítve elménket, elért sikerükből levonjuk a tanulságot, hogy mi is egyesítsük testvéries egyetértéssel erőnket minden szép, jó és igaz megvalósítására, irtsuk ki szívünköl az irigységet a gyűlölet érzetét, melyek egymás elnyomására ingerelnek, és tisztelve mindenkinek szabadságát, csak egy versenygést ismerjünk, mely a közös hazaszeretetében, a szabadságért való lelkesedésben, a kőzjóra való munkálkodásban nyilatkozik. —

Igaz, hogy az idők változtak, hogy nekünk nem is nyílik — de ne is nyíljon — alkalmunk a márcziusi ifjusághoz hasonló módon kivívni a világ csodálatát, de mindenkinek van elég tere a hazá javán munkálkodni, csak gyűjtse hozzá a kellő erőket, mik a tudományokban, az élet tapasztalataiban s különösen a multak tanulásaiban le vannak rakva.

Ezért kedves tanuló ifjak hallgasatok figyelemmel szavaimra, melyekkel elmondom nektek márczius 15-ikének történetét.

Azon pillanattól fogva, hogy az emberek részint ösztönüket követve, társadalmakat, államokat alkottak, az egyes emberek helyzete nagyon különböző lett. A testi erő, a szellemi fensőbbesség, ügyesség és csel egyeseket vezérszerepre, hatalomra segített, míg a nagyobb rész engedelmeskedni kényszerült; egyesek uralkodók lettek, mások alattvalók.

Ez az állapot egyébiránt oly természetes, hogy más nem is lehetett sem a multban, sem

Kossuth Lajos halálának híre szerdán már a kora reggeli órákban elterjedt városunkban. Nyolcz óra tájban a főreáliskola homlokzatam jelent meg az első fekete lobogó, majd a városházára is felkerült a nemzeti gyásznap szomorú hirdetője. Szerke szét mindenfelé a városban csak arról beszéltek az emberek, a hírlapokat elkaptokdák. A verseczi honvéd emlék babékoszort tartó „Hungária” szobrát, fekete lappal vonták be nem magyar ajkú, de igaz magyar érzésű 48-as régi honvédek.

A tanfelügyelő köszönete. Dr. Dengi J. kir. tanfelügyelőtől a következő sorokat kaptuk: „Köszönet. Tanfelügyelői állásomban való véglegesítem alkalmából tankerületem minden részéből oly nagyszámu üdvözlő-levelet kaptam, hogy mindenikre külön válaszolni, amint szeretném, jelen elfoglaltságom mellett, teljesen lehetetlen. Fogadják tehát ez uton a csekélységemhez oly őszintén ragaszkodók leghálásabb köszönetemet s ama biztosítást, hogy rokonszenvök megtisztelő nyilváníta szeretetemet pályatársaim iránt s munkakedvetem feladatomból minél hibebe betöltésére csak növelni fogja. Öszinte hívük Dr. Dengi János kir. tanfelügyelőt.”

A Versecz-Lugos-Marosvölgyi vasút ügyében ismét egy fontos lépés történt, a mennyiben a kereskedelmi minisztérium elrendelte egyik részének a Versecz-Gattájai vonalnak műszaki bejárását. A küldöttségben Dr. Puky József osztálytanácsos vezetése alatt részt vesznek: a kereskedelmi minisztérium részéről Heim Sándor oszt. tan., a földművelés és hadügyminisztérium, az államvasutak, a torontáli helyi érdekű vasutak, Versecz törvényhatóságának, Temesvármegyének és az érdekelt községeknek képviselői, továbbá Baro Sztojanovits György engedményes stb. A bejárás Verseczen f. hó 28-án; — Nagy-Zsámon 29-én és Gattáján 30-án fog megtörténni. Mivel a törzsrészvények már eddigelé is majd mind jegyezve vannak, s egyes községek és nagybirtokosok azok jegyzését kitalásba helyezték, remélni lehet hogy a vasút építését még az idén megfogják kezdeni. A vezetett vonal hossza 44 7/8 kilométer és a verseczi és gattájai csatlakozó állomásokon kívül még 6 tervezetük u. m. Versecz vásártér Nagy Sredistye—Kudricz, Nagy-Zsám, Klopodia, Ferendia és Semlak. A gattaja-lugosi vonalrész (48 kilométer) helyszínelése szintén be van már fejezve s a részletes kidolgozás most van folyamatban. A Krassó-Szörény vármegyei 63 érdekelt község körében nagy az érdeklődés e fontos vasút iránt.

Deliblati szőlő telepítés. A földművelésügyi kormány által a deliblati homok sivatagnak szőlővel való betelepítése. — mint értesülünk — örvendetesen halad előre. A múlt őszszel 1095 kat. hold homok lett 150 birtokosnak eladva 2—20 holdas részletekben. Az eladási feltételek még régiek, azaz 5 frt holdankint nyolcz évi részletekben fizetve, tehát jóformán ingyen. Hogy mily jövedelmet biztosítanak a deliblati homok szőlők, azt legelőnkebben illusztrálja a fehértemplomi szőlőszeti társulatnak atengedett, de általa igénybe nem vett 30 hold homokterületnek az állam

most. Az emberek biztonsága megkívánja, hogy legyenek hatóságok, melyek annyi hatalommal rendelkezzenek, hogy úgy az állam, mint az egyesek javait: szabadságát, életét, vagyonát minden erőszakos támadás ellen megvédhessék, az erőszakoskodót megbüntessék s ártalmatlanná tegyék.

Csakhogy fájdalom! az emberi természet, mely annyi jó tulajdonsággal ékeskedik, rossz hajlamok nélkül sem szükölködik Ilyen rossz hajlama az embernek a hatalom, az uralom, utáni vágy; ez serkenti, hogy azt ha másképp nem lehet, jogtalan módon is kezébe kerítse hogy a megszerzett hatalmat másokkal éreztesse másokat elnyomjon, mások fölött zsarnokoskodjék.

Igy lesznek azokból, kiket sokszor a nép szabad akarata állít az állam, a közügy élére, hogy a nép javainak őrei legyenek, a vagyon védőiből zsarolók, a törvény őreiből törvénytíprók, uralkodókból zsarnokok.

Es ez így van kezdetben mindenütt, a hová csak a törtenelem elvezet, nemcsak Ázsia és Afrika nagy birodalmaiban, a hol egynek önkénye milliókat hajt igába, hanem még a szabad görög allamban is, a melyben a hatalmon többen is osztozkodnak, de a nagy sokaság mégis csak rabszolga, ki jog nélkül szükölködven, sokszor személye szabadságától is meg van fosztva.

(Folytatása következik)

által elrendelt árverése. E harmincz hold közvetlen szomszédságában feküdvén az első telepítéseknek, azok tulajdonosai által vétetett meg. Így elkelt a 30 hold 5 holdas részletekben átlag 900 frton, azaz holdankint 180 frton, a mi az eredeti 5 frtos eladási árhoz viszonyítva óriási összegnek mondható. De okadatolt ez ár akkor ha tudjuk, hogy egy-egy hold szőlő termése után 500 frt bevétele is van a tulajdonosnak, már az ültetést követő harmadik esztendőben. Az idei év folyamán 2200 kat. hold kerül szétosztásra, úgy, hogy ha a telepítés oly kedvvel s szorgalommal megy, mint eddig, a sivár homok pusztahelyen rövid egy évtized alatt virágzó szőlő kultúra fejlődik, mely nemcsak eléri, de meghaladja jelentőségre a régít.

A verseczi, úgynevezett. Virágvasárnapi országos vásár f. hó 13., 14., 15 és 16-ik ápril napján fog megtartatni.

A tanonciskolai tandíjak szedése tárgyában a temesvári kereskedelmi és iparkamarától a következő értesítést kaptunk: A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter 2357 03. eln. sz. a. a tanonciskolai tandíjakra vonatkozólag a következő rendeletet adta ki: Miután egyes felmerült konkrét esetekben különböző hatóságok különböző értelemben döntött el az a kérdés, hogy az 1884. évi XVII. t.-sz. 87. §-ában említett tanonciskolákban a tanoncoktól szedhető-e tandíj? további eljárás végett értesitem a közigazgatási bizottságot, hogy a minisztertanács elhatározása szerint a tanonciskolai tandíjak ügyében felmerülő kérelmek felett első fokban az iskolai bizottság, másodfokban a törvényhatóság közigazgatási bizottsága és harmadfokban a vallás- és közoktatásügyi miniszter határoz.

Erdekes határozatot hozott közelebb a belügyminiszter egy megyeyei közigazgatási bizottsági tag választásának ügyében. Megemlítette a választást a törvény azon rendelkezése alapján, mely szerint, ha valamely választott közigazgatási bizottsági tag féltében át egy ülésben sem jelenik meg s elmaradását minden alkalommal kellően nem igazolja, nem csak bizottsági tagságát veszti el, de a legközelebbi választásnál újra meg sem választható. Együttal kijelentette a miniszter, hogy a megyei tisztifőügyész hivatalával ellentétbe jutott akkor, midőn ez ügyben a közgyűlésen elnöklő főispán által jogi véleményadásra ismétlenül felszólítottván, kitérő választ adott, holott kötelessé lett volna még elnöki felszólítás nélkül is saját kezdeményezéséből a közgyűlésnek jogi tanácssal szolgálni. Utasítandó tehát a főügyész, hogy törvényes kötelességeihez jövőre szorosán alkalmazkodjék.

Nemzeti színészet. Említettük lapunk múlt heti számában, hogy a délvédeli színészövevényezett színtársulatáról egyet mást még elmondunk. Hosszab cikkünket kiszorította az aktuális közlendők halmaza, s minthogy az ujonnan szerződött társulat meg tekintésére a szövövényezett városok képviselői Nagy-Becskerekre úgy is valószínűleg meghivatnak, — többek kértére jelenleg csupán az alábbiakat közöljük. Fűredi ujjában a következő tagokat szerződ tette. Ligeti Mari, Pálffy Nina (Szatmár), Fejes Lidi, Szilágyi Etelka (Miskolcz), Szendrői Ella (Szeged), Molnár Vilma (Szombathely), Ronai E., Kövi Ede, Erdélyi Ottilia, Moóriné, Kápolnai, Berkes, Barcsi Szilágyi M., Kövessy Juczi, Kiss Mali, Férfiak: Langh O., Kövi Ede, Nogrady Ödön, Delli, Sziklay, Moóri, Szathmáry, Szebeni, Pásztor stb. Karnagy: Simandi Károly, Az első társulat előadásait 1893 október 5-én kezdte Pancsován és 1894. márcz. 18-án fejezte be Verseczen. Ez idő az az 164 nap alatt tartott 141 előadást. Legtöbbször került: Szultan 7-szer, Próbahazasság 7-szer, Dolovai Nabób leánya 6-szor, Nebántsd virág 5-ször. stb. — Az egyes előadott darabokban szerepeltek Moóri 125, Delli H. 125, Kövi Ede 114, Langh Ödön 113, Hetényi 102, Erdélyi O. 95, Kövesdy 83, Pásztor 93, Köszegi 82, Kövesdy Róza 80, Fejes Lidi 77, Kápolnai 74, Kiss 67, Langhné 62, Olasz 62, Kecskemeti 62, Ligeti Mari 61, Miksay 58, Hevessy 53, Zajonghy 50, Gyurmann A. 48, Löveiné 29 stb. alkalommal. — A társulathoz a fehértemplomi idényre utólag Kecskemetit is szerződött az igazgató. Ápril 14-én, két előadásra, Nagy-Becskerekre való utazása alkalmával még átrándul városunkba a társaság, s a verseczi polgárok örömmel várják a rokonszenves színészeket, kik itt Verseczen mint mondják valóban feledhetlen otthont találtak. Szívünkben kívánjuk, hogy Fehértemplomon se legyen az másként.

Bánya-szerencsétlenség Anlán. Az oszt-
rákmagyar vasúttársaság aninai köszénbányájában a mult héten kigyulladt a Tinnfeld-tárna. A tüzet eddig nem sikerült lokalizálni és attól tartanak, hogy szomszédos Rona- és a másik Tinnfeld-tárna is kigyullad. Ez esetben viz alá kellene helyezni a tárnakat és a viznek kiszivattyuzása legalább 3 hónapig tartana, mi alatt 2000 munkás lenne kenyér nélkül.

Ajánlkozás. Kántor János, a mi utca-sarkai hordáraink vezére, felkért annak közlésére, hogy a tavaszi lakás változtatásoknál a hurczokodást és költözködést elvállaja és a legmegbízhatóbban teljesíti. Lakása: Radakamála utca 2936-ik szám.

A torontáliak és a jegyzői minősítés. A torontálmegyei jegyzői szaktanfolyam előadó, Daniel László alispán elnöke alatt tartott ülésükben, elhatározták, hogy emlékiratot terjesztenek a belügyminiszterhez a jegyzői szakiskolák felállítására tárgyában. A tanári kar a következő elveket vette fel az emlékiratba: Jegyző ezentul csak az lehet, ki főgimnásiumot vagy főreáliskolát végzett, az érettségi vizsgát sikerrel letette, a felállítanda két éves jegyzői szaktanfolyamot hallgatta, erről végbizonyítványt képes felmutatni, a tanfolyam hallgatása után két évig valamely községi jegyzői irodában gyakorlatilag alkalmazva volt és ezen gyakorlati idő eltelte után az államvizsgát sikerrel letette. Az államvizsgán nyert képesítő oklevél az egész ország területén érvénynyel bír. Tehát a községi jegyzői képesítvény megszerzését a tantestület felette szigorú előfeltételekhez köti. Ez azonban helyén van, mert a maholnap bekövetkezendő államosítás és közigazgatási reform nagyobb kvalifikációt kíván a mostaniál. A tantestület javaslata gondoskodik az átmenetről is és kimondja, hogy azok, a kik a jelenben jegyzőségi gyakorlaton vannak, a törvény életbe léptétől számított három év alatt hallgathatják a 6. osztályu jelenlegi kvalifikáció mellett is a tanfolyam elméleti tárgyait és államvizsgát tehetnek. Megállapította továbbá a tantestület a két éves tananyagát, vizsgarendszerét és azt, hogy a tanfolyam előadó részben a gyakorlati közigazgatás szolgálatában álló egyének közül volnának kiválasztandók. A tanfolyam feletti felügyeletet az illető törvényhatóság főispánja gyakorolná kormánybiztosi minőségben, a ki az államvizsgákon is jelen volna. A budapesti tanfolyam közvetlenül a belügyminiszter felügyelete alá volna helyezendő. A tanfolyam élén állana a belügyminiszter által kinevezett igazgató. Az előadók, tanárok, állami és törvény hatósági tisztviselők s esetleg községi jegyzők sorából szemeltetnének ki. A két éves szorgalomidő 4 félévre oszlik fel. Az első év első félévében vizsga tartatik, a melynek eredményétől függ a tanfolyam további hallgatásának engedélyezése. A két év második félévé végén tartatik meg a zárvizsga. Az ezt sikerrel kiállott jelölt végbizonyítványt nyer. E bizonyítvány alapján bocsáttatik a két évi gyakorlatra, a melynek eltelte után, 22. életévének betöltésével államvizsgát tehet.

A gőzgépközleket és kazánfűtőket vizsgáló bizottság Temesvárott a közelebbi vizsgálatokat pénteken, márcz. 30-án fogja megtartani a m. kir. államvasntak műhelyfőnökségének irodájában. A vizsgálathoz szükséges előkészítő könyvek Temesvárott a Polatcsek-féle és a Röschele könyvkereskedésekben kaphatók.

A chinai császár papírszükséglete. Ama tárgyak között, melyeket a császári udvartartás Anhui kormányzó utján megrendeltetett, néhány száz iv is találtatott a császár szükségletére. A szóban forgó irat így kezdődik: 1892. szept. 27, a császári udvartartás, igazgatója közvetítésével, egy császári rendeletet intézett a tudósítóhoz, mely őt utasítja, hogy a császári udvartartás részére rendelje meg a következő tárgyakat: 1.600 cinobervörös, négyszögletes selyemdarab, négy sárkánnyal, a Fu (szerencse) jel felrajzolására 19 láb hosszú és széles. 2.200 iv tarka aranypttyezett fényespapír, 6 láb hosszú és 3 láb széles. 3.200 iv tarka, vékony fényes levélpapíros 6 láb hosszú és 3 láb széles.

Női kalapok alumíniumból. Egy francia feltaláló e találmánnyal lelötte ezen új iparág madarát. Mint Bergl Sándor szabadalmi író-dája Budapesten jelenti, az erre vonatkozó szabadalom bejelentés tényleg bennfoglaltatik a legújabb szabadalmi lajstromban. Holgyeinknek tehát nem kell a jövő tavaszi kalapdivat miatt aggodniok, mert a disz- és divatárkereskedőknek — vagy tulajdonképpen a mulakatosoknak és szerencsés találmánya a legtágasabb tért nyitotta meg a fantázia, izlés és kereses dolgában. Valóban minő terjedelmes, széles, magas vagy mindkét terjedelemben mily jelentékeny műre-

mekeket lehet alkotni e könnyű anyagból, melyek, a divatból kiesvén, az odon „aluminium“-ba vándorolnak, hogy a legközelebbi sasionban aztán ismét új alakban és szépségben jelenjenek meg! A párisi divatlapok remélhetőleg nem sokáig váratnak magukra a faconjavaslatok megtételével; egy kis aluminium Eiffel-torony mindezenre csinos és érdekes fejdiz lenne!

Irodalom.

Magyarország teljesen független politikai napilap. Nincs lekötve senkivel szemben, nem áll sem egyéneknek, sem osztályoknak, sem érdekköröknek szolgálatában.

A „Magyarország“ önzetlenül csupán egy ezült szolgál: az ország függetlenségének és önállóságának ügyét. Ez lebeg folyton szeme előtt és ennek előérére törekszik.

A „Magyarország“ mindig és mindenkiel szemben tárgyilagos és elfogulatlan. Egy mértéket ismer: az igazság mértéket, a melytől soha semmi körülmények közt el nem tér.

A „Magyarország“ szerkesztőségének és kiadóhivatalának megfeszített munkája folytán az összes országos és külföldi eseményeket legelőször hozza az olvasóközönség tudomására.

A „Magyarország“-ot reggel már az ország távolos részeiben is olvasni lehet. Hozza az az napi országgyűlést teljesen kimerítő szövegben, az az napi összes eseményeket úgy a fővárosból, mint a vidékről és a külföldről. Hozza a bel- és külföldi tőzsdei jegyzéket és árfolyamokat Naponként közöl tőzsdét, regényt és más érdekes közleményeket.

A ki a „Magyarország“-ot olvassa az az üzleti, társadalmi és politikai eseményekről sok helyen egy egész nappal előbb értesül, mint más lapokból.

A „Magyarország“ már is 30,000 példányban forog az olvasóközönség kezében s így rövid idő alatt elérte a támogatásnak azt a mértékét, a melylyel magyar lap eddig még nem dicsekedhetett. A közönség ezen támogatását a szerkesztőség a lapnak folytonos fejlesztésére és tökéletesítésére fordítja.

A „Magyarország“ előfizetési ára: Április hóra 1 f. 20 kr. (április június) negyedévre 3 f. 50 kr. Április—december hónapra 10 f. 50 kr.

Az előfizetési pénzek postautalványon a kiadóhivatalba Budapest, Rostélyutoza 2. küldendők.

Szerkesztői levelezés.

—a— Most már teljesen biztosítva van megjelenése vagy úgy, vagy úgy. A fővárosból is több ajánlatot kaptunk.

Meghívó.

A verseczi önkéntes tűzoltó egyesület működő valamint partoló tagjai a f. évi április hó 1-én, délutáni 3 órakor a tűzoltó laktanya termében tartandó

közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívotnak.

Napirend.

- I. A jegyzőkönyv hitelesítő választása.
- II. A választmány jelentése.
- III. A parancsnokság jelentése.
- IV. A tisztviselők leköszönése és újból való választása.
- V. A számvizsgálók választása.
- VI. Indítványok.

Bernácsky Alfréd,
segédtiszt.

Weifert Károly,
előlk.

A Richter-féle *Tinct. Capsici comp.*
Horgony-Pain-Expeller
elnevezés alatt igen jó hírnévnek örvend.
Ezen fájdalomcsillapító bedörzsölés valamennyi köszvény, csúsz és tagszagatásban szenvedő egyéneknek ez uton legyen ajánlólóg emlékezetbe hozva. Ezen tinktura már **25 év óta, mint legmegbízhatóbb** háziszser általánosan kedvelt és emelögva már további ajánlásra nem szorul.
Csekély ára, üvegenként 40 kr., 70 kr. vagy 1 f. 20 kr. vagyontalanoknak is lehetővé teszi, ezen kitűnő háziszsernek beszerzését. Bevásárlás alkalmával a „Horgony“ védjegyre ügyelendő, nehogy utáztatot adjanak, mert csak a vörösis Horgonyval ellátott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógyszerterárhoz: Richter gyógyszerterára „az arany országhoz“ Prágában vagy Török József gyógyszerterárhoz Budapesten.

A „Máriaczei gyomorcsseppek“ kaphatók Verseczen: Erős Aladár, gyógyszerész, Müller Oszkár, gyógyszerész, Herzog József, gyógyszerész, Kichler Béla, gyógyszerész. — Zichyfalván: Mayering K., gyógyszerész.

Máriaczei Gyomorcsseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszer.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfújság, savanyu felbőffögés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörös, szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejtájánál, a menyinyiben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél ételekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hámorhoidáknál.

Említett bajoknál a **Máriaczei gyomorcsseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanusít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr. — Magyarországi foraktár:

Török József gyógyszerterára
Budapest. Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni!! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom“.

A **Máriaczei gyomorcsseppek** valódián kaphatók.

Kirchner J. E. özvegyének

Verseczen saját házában

38 év óta fennálló s gyorsajtóval s más legújabb rendszerű kisebb ajtóval felszerelt

könyvnyomdája

ajánlja magát mindennemű nyomtatványok úgy mint:

ujságok, különféle művek, röpiratok,

árjegyzékek, számlák, étlapok, látogatójegyek,

eljegyzési kártyák, czimlapok, báli meghívók,

gyászejelentések, valamint czimkéek, árújegyek,

arany, bronz vagy különféle színű készítésére.

Elvállal továbbá körözvények, gyászejelentések, tabellák készítését minden hazai nyelven, s a legjutányosabb árak mellett.

A **felvételi iroda**, mely az Andrassy-sétátár és az iskola-úteza sarkán lévő Kádits-féle házában van elhelyezve, elvállal mindennemű megrendelést az összes bel- és külföldi hírlapokra, regényekre, divatlapokra és minden e szakba vágó dolgokra.

Ugyanott kaphatók minden fajta irodai szerek a legnagyobb választékban s a legjutányosabb árakon.

A XXXVIII. évfolyammal bíró első verseczi német lap, a „Werschetzer Gebirgsbote“ és „Délvidék“ szerkesztősége és kiadóhivatala számára a hirdetések, felszólamlások és levelek a felvételi irodában is elfogadtatnak.

Mindennemű nyomtatványok a jegyzői irodák részére.